

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะ ได้เสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ รายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อการศึกษาแบบพหุติกรรมองค์การของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เขตการศึกษา 10

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย และเจ้าหน้าที่ทุกคนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ซึ่งมี 7 จังหวัด ได้แก่จังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม ยโสธร และมุกดาหาร ยกเว้นบุคคลที่ปฏิบัติงานในหน่วยสารวัตรนักเรียน หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา และตำแหน่งลูกจ้างประจำ โดยสามารถรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน ดังนี้

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 8 คน และจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 21 คน รวม 29 คน

1.2 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 8 คน และจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 17 คน รวม 25 คน

1.3 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 8 คน และจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 16 คน รวม 24 คน

1.4 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 8 คน และจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 14 คน รวม 22 คน

1.5 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 7 คน และจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 12 คน รวม 19 คน

1.6 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 8 คน และจาก
เจ้าหน้าที่ จำนวน 12 คน รวม 20 คน

1.7 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหารเป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 7 คน และจาก
เจ้าหน้าที่ จำนวน 11 คน รวม 18 คน

รวมทั้งสิ้นเป็น กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 54 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 103 คน รวม
157 คน คิดเป็นร้อยละที่ได้รับแบบสอบถามคืนเท่ากับ 94.01

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในเขตการศึกษา 10
ปรากฏผล ดังนี้

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี

1.1 จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มี
พฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.55 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบ
แบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบ
เพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.88 อยู่ในระดับมาก)

1.2 จำนวนตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.55 อยู่ในระดับมากที่สุด) ผู้ตอบแบบสอบถาม
อายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมเป็นแบบ
อัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.46 อยู่ในระดับน้อย) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี

เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.00 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.99 อยู่ในระดับมาก)

1.3 จำนวนตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.91 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.67 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบอึดอัดใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.80 อยู่ในระดับมาก)

1.4 จำนวนตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.28 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบอึดอัดใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.58 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.20 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.63 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมมององค์การเป็นทั้งแบบสนับสนุนและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.85 อยู่ในระดับมาก)

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด

2.1 จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.83 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.93 อยู่ในระดับมาก)

2.2 จำนวนตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.26 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.93 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.86 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.30 อยู่ในระดับมาก)

2.3 จำนวนตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.16 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.82 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์กรเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.85 อยู่ในระดับมาก)

2.4 จำนวนตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ต่ำกว่า 1 ปี

เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.37 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.86 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.88 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.98 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.30 อยู่ในระดับมาก)

3. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

3.1 จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.00 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.88 อยู่ในระดับมาก)

3.2 จำนวนตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.35 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.89 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.97 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.13 อยู่ในระดับมาก)

3.3 จำนวนตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.25 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.99 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.68 อยู่ในระดับมาก)

3.4 จำนวนตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.95 อยู่ในระดับมากที่สุด) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.87 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.06 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.82 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีพฤติกรรมองค์กร เป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 3.06 อยู่ในระดับมาก)

4. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

4.1 จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรม

องค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.21 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.43 อยู่ในระดับมาก)

4.2 จำแนกตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.10 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.38 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.33 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.55 อยู่ในระดับมาก)

4.3 จำแนกตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.02 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.42 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.08 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิสสูงกว่าปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตโนมัติ (ค่าเฉลี่ย = 3.55 อยู่ในระดับมากที่สุด)

4.4 จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.00 อยู่ในระดับมากที่สุด) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่า

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.06 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.00 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.51 อยู่ในระดับมากที่สุด) และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.50 อยู่ในระดับมากที่สุด)

5. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม

5.1 จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.49 อยู่ในระดับน้อย) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.88 อยู่ในระดับมาก)

5.2 จำนวนตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.67 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.79 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.49) อยู่ในระดับน้อย) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.15 อยู่ในระดับมาก)

5.3 จำนวนตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มี

พฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.99 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถาม
วุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน
(ค่าเฉลี่ย = 2.59 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอุปถัมภ์ (ค่าเฉลี่ย = 2.20 อยู่ในระดับน้อย)

5.4 จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ระหว่าง 1 - 4 ปี
เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.81
อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.68 อยู่ในระดับมาก)
ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มี
พฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.72 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่
ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม มีพฤติกรรมองค์การเป็น
แบบอึดตายปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.48 อยู่ในระดับน้อย)

6. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร

6.1 จำแนกตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรม
องค์การเป็นแบบอึดตายปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.62 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง
เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน
(ค่าเฉลี่ย = 3.22 อยู่ในระดับมาก)

6.2 จำแนกตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มี
พฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.00 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถาม
อายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบ

เพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.08 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.36 อยู่ในระดับน้อย) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.90 อยู่ในระดับมาก)

6.3 จำนวนตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.96 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.72 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.70 อยู่ในระดับมาก)

6.4 จำนวนตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.32 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย = 2.62 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.56 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.20 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.43 อยู่ในระดับน้อย)

7. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร

7.1 จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.53 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.89 อยู่ในระดับมาก)

7.2 จำนวนตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.73 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.89 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.38 อยู่ในระดับน้อย) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.60 อยู่ในระดับมากที่สุด)

7.3 จำนวนตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.03 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.50 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.75 อยู่ในระดับมาก)

7.4 จำนวนตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแห่งนี้ต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 3.07 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอุปถัมภ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.14 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.85 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย = 2.99 อยู่ในระดับมาก)

ตอนที่ 2

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของทุกสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 ปรากฏผล ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมองค์การ จำนวนตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.69 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.52 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.96 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.89 อยู่ในระดับมาก)

2. ค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมองค์การ จำนวนตามกลุ่มอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 30 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.98 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.84 อยู่ในระดับมาก)

ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 30 - 39 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การ เป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.87 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.77 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 40 - 49 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การ เป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.65 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.56 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การ เป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.92 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.64 อยู่ในระดับมาก)

3. ค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมองค์การ จำแนกตามวุฒิสูงสุด

ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.01 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.87 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาตรี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การ เป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.81 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.69 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตย และแบบสนับสนุนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.53 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.44 อยู่ในระดับน้อย) และผู้ตอบแบบสอบถามวุฒิสองภาควุฒิปริญญาโท เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบอัตตาธิปไตยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.55 อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.25 อยู่ในระดับมาก)

4. ค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมองค์การ จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสนับสนุน และแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด

(ค่าเฉลี่ยรวม = 3.28 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบอุปถัมภ์

(ค่าเฉลี่ยรวม = 2.50 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.63 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.50 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 8 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.77 อยู่ในระดับมาก) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานระหว่าง 9 - 12 ปี เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.02 อยู่ในระดับมาก) และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนเขตการศึกษา 10 มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.91 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.87 อยู่ในระดับมาก)

5. ค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมองค์การทุกสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนเขตการศึกษา 10

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.66 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.61 อยู่ในระดับมาก)

1.2 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.89 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.78 อยู่ในระดับมาก)

1.3 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.96 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตย (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.74 อยู่ในระดับมาก)

1.4 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.31 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.07 อยู่ในระดับมาก)

1.5 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีพฤติกรรม
องค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.67 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรม
องค์การแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.66 อยู่ในระดับมาก)

1.6 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีพฤติกรรม
องค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.73 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรม
องค์การแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.46 อยู่ในระดับน้อย)

1.7 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีพฤติกรรม
องค์การเป็นแบบสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.69 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรม
องค์การแบบเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.52 อยู่ในระดับมาก)

1.8 สำหรับค่าเฉลี่ยรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบ
เพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.82 อยู่ในระดับมาก) รองลงมาได้แก่พฤติกรรมองค์การแบบ
สนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.71 อยู่ในระดับมาก)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม
กาฬสินธุ์ และยโสธร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.66,
2.89, 2.96, 3.31 และ 2.73 ตามลำดับ ตามแนวคิดของ Keith Davis พฤติกรรมองค์การ
แบบเพื่อนร่วมงาน จะมีลักษณะดังนี้

ปัจจัยพื้นฐาน	= การมีส่วนร่วมกัน
ปัจจัยความคุ้นเคยของฝ่ายบริหาร	= การทำงานเป็นทีม
ปัจจัยความคุ้นเคยของพนักงาน	= ความรับผิดชอบ
ปัจจัยผลทางจิตวิทยาของพนักงาน	= การควบคุมตนเอง
ปัจจัยการแก้ปัญหาความต้องการของพนักงาน	= ความตระหนักในความสามารถของตน (สั่งการแต่งตั้ง)
ปัจจัยผลการปฏิบัติงาน	= ความกระตือรือร้น
ปัจจัยการวัดขวัญ	= ความผูกพันกับงานและทีมงาน

แสดงว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ และยโสธร มีพฤติกรรมองค์การที่ดี มีผลของการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง เพราะเจ้าหน้าที่ทุกคน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีลักษณะการทำงานเป็นทีม ทุกคนทำงานอย่างมีอิสระ มีความรับผิดชอบสูง และรู้จักควบคุมตนเอง

ส่วนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสแนบสนุน ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.67 และ 2.69 ตามลำดับ ตามแนวคิดของ Keith Davis พฤติกรรมองค์การแบบสแนบสนุน จะมีลักษณะดังนี้

ปัจจัยพื้นฐาน	= ภาวะผู้นำ
ปัจจัยความคุ้นเคยของฝ่ายบริหาร	= การช่วยเหลือค้ำจุน
ปัจจัยความคุ้นเคยของพนักงาน	= ผลการปฏิบัติงาน
ปัจจัยผลทางจิตวิทยาของพนักงาน	= การได้มีส่วนร่วม
ปัจจัยการแก้ปัญหาคำขอต้องการของพนักงาน	= ความต้องการระดับสูง
ปัจจัยผลการปฏิบัติงาน	= มีแรงกระตุ้น
ปัจจัยการวัดขวัญ	= แรงจูงใจ

แสดงว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร มีพฤติกรรมองค์การที่ดี ผู้บริหารมีพฤติกรรมการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำ เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีแรงกระตุ้นภายใน ทุกคนอยากมีส่วนร่วมในการทำงาน และมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงตนเอง ทุกคนจะมีความภูมิใจในความสำเร็จของงานร่วมกัน เพราะถือว่าเกิดจากความสามารถของตนโดยแท้

เดวิส (Davis, 1981 : 115 - 116) กล่าวว่าการที่แยกพฤติกรรมองค์การออกเป็น 4 แบบนี้ ตามหลักระดับความต้องการของมนุษย์ คือขั้นต่ำ ชั้นกลาง ชั้นสูง และขั้นสูงสุด ได้แก่ ความต้องการให้ตัวเองอยู่รอด ความต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม และความต้องการแสดงออกซึ่งความสามารถของตน หรือสั่งการแห่งตนตามลำดับ เมื่อบรรลุความต้องการขั้นต้นแล้วก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้นไปอีก แต่กระนั้นมิได้หมายความว่า เมื่อมีความต้องการที่สูงกว่าแล้วจะยกเลิกความต้องการที่ต่ำกว่า เพียงแต่

ความสําคัญระดับสูงกว่าปรากฏออกมาเด่นชัดกว่าเท่านั้น และนั่นเมื่อองค์การใดมีพฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุนแล้ว มิได้หมายความว่าพฤติกรรมองค์การแบบอุปถัมภ์จะหมดไป พฤติกรรมองค์การแบบอุปถัมภ์ก็ยังมีอยู่ แต่ลดความสําคัญที่เคยเด่นชัดลงไป ส่วนพฤติกรรมองค์การแบบสนับสนุนจะปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดมากกว่าเท่านั้น

จากแนวคิดของ Keith Davis ดังกล่าว แสดงว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์มีพฤติกรรมองค์การที่ดีที่สุดเพราะว่ามีลักษณะเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 และมีลักษณะเป็นแบบอุปถัมภ์ แบบสนับสนุน และแบบเพื่อนร่วมงานเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37, 3.07 และ 3.31 ตามลำดับ ส่วนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอื่นๆ ในเขตการศึกษา 10 ที่มีพฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงาน ค่าเฉลี่ยในแต่ละแบบพฤติกรรมองค์การไม่เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับเหมือนกับของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ กล่าวคือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด และยโสธร มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยสูงกว่าแบบอุปถัมภ์ โดยมีค่าเฉลี่ยแบบอัตตาธิปไตยเรียงตามลำดับ 2.40, 2.72 และ 2.41 และมีค่าเฉลี่ยแบบอุปถัมภ์เรียงตามลำดับ 2.08, 2.42 และ 2.22 ส่วนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยแบบอัตตาธิปไตยสูงกว่าทั้งแบบอุปถัมภ์ และแบบเพื่อนร่วมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยแบบอัตตาธิปไตย 2.74 แต่มีค่าเฉลี่ยแบบอุปถัมภ์ และแบบเพื่อนร่วมงาน 2.29 และ 2.66 ตามลำดับ

มานะ กอหรั่งกุล ได้แบ่งประเภทองค์การตามลักษณะพฤติกรรมองค์การออกเป็น 2 แบบ คือ องค์การที่มีสุขภาพสมบูรณ์ กับองค์การที่มีสุขภาพไม่ค่อยดี องค์การที่มีสุขภาพสมบูรณ์จะมีความเป็นอิสระ มีความรับผิดชอบสูง มีลักษณะเช่นเดียวกันกับพฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงานของ Keith Davis ส่วนองค์การที่มีสุขภาพไม่ค่อยสมบูรณ์ จะมีลักษณะของการเข้าอำนาจ ไม่มีผู้รับผิดชอบ มีลักษณะเช่นเดียวกันกับพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยของ Keith Davis ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และยโสธร ที่มีพฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงานแต่ยังมีลักษณะความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยสูง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่นำสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดังกล่าวมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และมีความรับผิดชอบสูง สามารถ

ควบคุมตนเองได้ และพยายามสร้างทีมงานขึ้น แต่ในส่วนของกลุ่มผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด และหัวหน้าฝ่ายของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดังกล่าว ยังคงใช้อำนาจในการบังคับบัญชาสูงอยู่ ดังนั้น หากปล่อยให้ความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยไว้เช่นนี้ อาจทำให้พฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่ยั่งยืน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดว่ากลุ่มผู้บริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และยโสธร จึงควรลดการใช้อำนาจลง และไปใช้รูปแบบการทำงานเป็นทีม ก็จะทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดังกล่าว มีพฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงานของ Keith Davis หรือเป็นองค์การที่สมบูรณ์ของ มานะ กอหรั่งกุล ตลอดไป

ในส่วนของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร ซึ่งมีพฤติกรรมองค์การเป็นแบบสับสนุน และเป็นไปตามหลักการของ Keith Davis กล่าวคือ มีความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยน้อยกว่าแบบอุปถัมภ์ และมีความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอุปถัมภ์น้อยกว่าแบบสับสนุน แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยคิดว่ากลุ่มผู้บริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร ควรพัฒนาแบบพฤติกรรมองค์การจากแบบสับสนุนไปเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน โดยเพิ่มลักษณะการทำงานเป็นทีมให้มากขึ้น ให้ทุกคนมีส่วนร่วมและภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานร่วมกัน และในขณะเดียวกันควรลดความเป็นอัตตาธิปไตยลงด้วย โดยใช้อำนาจเฉพาะที่มีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้น

นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า โดยส่วนรวมเจ้าหน้าที่เพศชายจะมีความคิดเห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตย สูงกว่าเจ้าหน้าที่เพศหญิง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.42 และ 2.36 ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่เพศหญิงจะมีความคิดเห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบเพื่อนร่วมงาน สูงกว่าเจ้าหน้าที่เพศชาย โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.96 และ 2.69 ตามลำดับ และในภาพรวมทั้งเขตการศึกษา 10 ในการจําแนกตามวุฒิสถูสูงสุด พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยน้อยกว่าแบบเพื่อนร่วมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมแบบอัตตาธิปไตยเท่ากับ 2.36 และ 2.37 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยรวมแบบเพื่อนร่วมงานเท่ากับ 3.01 และ 2.81 ตามลำดับ แต่

เจ้าหน้าที่ที่มีวุฒิปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท มีความคิดเห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยมากกว่าแบบเพื่อนร่วมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมแบบอัตตาธิปไตยเท่ากับ 2.53 และ 3.55 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยรวมแบบเพื่อนร่วมงานเท่ากับ 2.44 และ 3.25 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับผลการวิจัยเพื่อพัฒนา

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และยโสธร ควรลดปัจจัยความเป็นพฤติกรรมองค์การแบบอัตตาธิปไตยลง ปัจจัยที่สำคัญคือปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อำนาจ ทั้งนี้เพื่อให้พฤติกรรมองค์การคงสภาพเป็นแบบเพื่อนร่วมงานที่ยั่งยืน ซึ่งจะเพิ่มพูนประสิทธิภาพของงานมากขึ้นอีกด้วย

1.2 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร ควรพัฒนาแบบพฤติกรรมองค์การจากแบบสนับสนุน ไปเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน โดยเพิ่มลักษณะการทำงานเป็นทีม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมและภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานร่วมกัน

2. สำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 ควรทำการวิจัยแบบพฤติกรรมองค์การของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้ครอบคลุมทุกเขตการศึกษา ทั่วประเทศ

2.2 ควรทำการวิจัยแบบพฤติกรรมองค์การของหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆด้วย เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นต้น